

Sygn. akt I UK 18/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania J.D.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 lipca 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny (...) wyrokiem z 7 lipca 2016 r. oddalił apelację skarżącego wnioskodawcy J.D. od wyroku Sądu Okręgowego w C. z 14 lipca 2015 r., którym oddalono jego odwołanie od decyzji pozwanego z 23 grudnia 2014 r., odmawiającej mu prawa do wcześniejszej emerytury wobec niewykazania 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Spór obejmował zatrudnienie od 16 marca 1981 r. do 30 kwietnia 1987 r. w PGR K.. Sąd ustalił, że wnioskodawca był wówczas zatrudniony przede wszystkim jako pracownik produkcji zwierzęcej i nie wykazał, aby poza pracą w kwietniu 1987 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy ciągnika (traktorzysty). Staż pracy w szczególnych warunkach wynosi 10 lat, 3 miesiące i 21 dni. Jest zatem krótszy niż wymagany (15 lat).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przysądu i dlatego nie został uwzględniony.

Przed wszystkim skarga błędnie podaje, że „W dziale VIII pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymieniono stanowisko traktorzysty”.

Otóż powołany przepis ma stępującą treść:

Pracami w szczególnych warunkach, które uprawniają do niższego wieku emerytalnego (wykaz A do rozporządzenia) były wykonywane w transporcie i łączności (dział VIII) „Prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych” (poz. 3).

Przepis wykazu A, dział VIII, poz. 3 nie wymienia traktorzysty lecz kierowcę ciągnika. Nie jest to prosty (zwrotny) synonim. Zwraca na to uwagę orzecznictwo Sądu Najwyższego, którego wykładnia tej regulacji jest utrwalona i zgodnie przyjmuje, iż pracę traktorzystów w przedsiębiorstwach (zakładach, spółdzielniach) rolnych, które polegają na wykonywaniu prac rolnych nie są kwalifikowane jako prace kierowców ciągników. Chodzi o to, że pracą w szczególnych warunkach jest praca w transporcie, a do tej pracy nie należy praca traktorzysty wykonującego prace polowe i w gospodarstwie rolnym. Wyjątkowo jedynie przyjmuje się, że praca traktorzysty może być kwalifikowana jako praca w transporcie (kierowcy ciągnika), gdy zajmuje się transportem i taki rodzaj pracy składa się na stałe i w pełnym wymiarze wykonywanie obowiązków pracowniczych (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 13 lipca 2016 r., I UK 218/15, z 12 października 2016 r., III UK 1/16, z 25 października 2016 r., II UK 352/15, z 16 grudnia 2016 r., II UK 512/15, z 26 stycznia 2017 r., III UK 51/16, z 16 lutego 2017 r., II UK 730/15, z 5 października 2017 r., II UK 436/16).

Podkreślenia wymaga, że nawet gdyby w sprawie uznano, iż skarżący był traktorzystą a nie pracownikiem produkcji zwierzęcej, to nie byłoby to wystarczające

do kwalifikacji pracy w szczególnych warunkach z wykazu A do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r., dział VIII, poz. 3.

Oznacza to, iż skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona. Z tej przyczyny, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie podważa ustaleń stanu faktycznego na których oparto zaskarżony wyrok. Nie zarzuca bowiem naruszenia prawa procesowego. Braku tego nie zastępują zarzuty podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), gdyż na etapie przedsądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych, lecz tylko podstawę przedsądu. Skarżący we wniosku powinien samodzielnie, czyli odrębnie od podstawy kasacyjnej, wskazać i wykazać naruszenie prawa, które bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący tego nie czyni. Wiążą więc ustalenia stanu faktycznego na których oparto zaskarżony wyrok (art. 398¹³ § 2 k.p.c. ma odpowiednie zastosowanie na etapie przedsądu), zatem ustalenie, iż skarżący w spornym okresie był pracownikiem produkcji zwierzęcej a nie traktorzystą. Nawet gdyby ustalono, że pracował jako traktorzysta, to nie byłoby to wystarczające, albowiem znaczenie miałyby dopiero praca stała i w pełnym wymiarze w transporcie. Reasumując, nie ma podstaw do stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Nie spełnia się też pierwsza podstawa przedsądu, czyli istotne zagadnienie prawne. Z tej przyczyny, że sformułowana kwestia nie ma rangi istotnego zagadnienia prawnego, które ma na uwadze art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Problem nie wykracza poza zwykłą wykładnię prawa, której można wymagać od jurysty. Zwykła wykładnia prawa nie stanowi podstawy przedsądu (*a contrario* art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). W przeciwnym razie będzie tyle zagadnień prawnych ile skarg kasacyjnych i postępowanie kasacyjne stanie się powszechną instancją. Istotne zagadnienie prawne to problem jurystycznie doniosły, opracowany na podstawie analizy prawa, orzecznictwa a nawet doktryny, po której to wpierv sam skarżący może stwierdzić, że takie zagadnienie rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy. Wniosek nie przedstawia takiego problemu. Przeciwnie skarżący stawia pytanie na które proponuje odpowiedź i oczekuje jedynie akcentacji dla przedstawianej wykładni. Rola Sądu Najwyższego w aspekcie pierwszej podstawy przedsądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) nie może być redukowana do wyjaśnienia

kwestii „czy dokumenty pracownicze mogą stanowić wyłączną podstawę do przyjęcia, że ubezpieczeniowy nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych”. Odpowiedź jest oczywiście negatywna, bo nie ma takiego ograniczenia dowodowego. Skarżący odwołuje się we wniosku do orzecznictwa, które potwierdza brak takiego ograniczenia w postępowaniu dowodowym. Innymi słowy pytanie i jego uzasadnienie nie składają się na istotne zagadnienie prawne.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

as